

КОТЕШКИЯТ ДВОРЕЦ

Превод от руски: Дона Минчева, 1995

chitanka.info

Един господар имал трима сина: двамата умни, а третият, най-малкият — глупак.

Живял, колкото живял и остарял. А синовете му пораснали. Почнал бащата да мисли и да се чуди на кого от синовете си да остави имението.

— Имението трябва да бъде мое — казвал единият.

— Не, мое! — не отстъпвал другият.

А Глупака не се карал с тях, само се подсмивал на умните си братя:

— То, имението, си е мое, но щом искате, аз като брат, ще ви го отстъпя. Вземете го вие, а на мен оставете само старото конче с жълтата грива и дъсчената каручка.

Но умните братя не се сговаряли помежду си и работата стигала едва ли не до бой.

Слушал, слушал старият господар препирните им и разбрал, че така до никъде няма да се стигне. Повикал веднъж тримата си сина и им рекъл:

— Деца мои, тъй вие няма да постигнете съгласие. Я по-добре тръгнете по белия свят и ми намерете по една шарена кърпа. Който ми донесе най-хубавата кърпа, на него ще оставя имението.

Нямало що да сторят синовете, трябвало да спрат спора и да изпълнят бащината си заръка. Още на другия ден умните синове се застыгали за път, а Глупака седи и пет пари не дава. Взели умните братя най-добрите коне и повечко пари и тръгнали през две различни врати на двора. Бащата попитал най-малкия си син:

— Синко, ами ти не искаш ли да си опиташ късмета?

А момчето се засмяло и отговорило:

— Нека по-големите ми братя потърсят, аз няма защо да търся!

Бащата нищо не могъл да му отговори на тези думи.

Минало време и когато останали четири дни до уречения ден, Глупака впрегнал старото жълтогриво конче в дъсчената каручка и заминал през третата врата.

Тръгнал той, но хич не знаел накъде. Отпуснал юздите на кончето — нека върви, накъдето му видят очите. Вървял що вървял, стигнал до една гъста гора. Гледа — пред тях кръстопът. Наляво водел широк, хубав път, а надясно — малка, тясна пътечка. Глупакът помислил да тръгне по широкия път, но щом стигнало до кръстопътя,

кончето изведнъж завило надясно. „Щом кончето иска така, нека пък върви по тясната пътечка“ — помисли Глупака и продължил по-нататък.

Скоро навлезли в гъста гора, а взело да се свечерява. Наоколо не се виждала никаква светлинка. Изминали още малко и тогава момъкът съгледал ярки светлини. Приближил се, гледа — пред него се издига разкошен дворец. Поискал Глупака да влезе в двора, обаче видял, че пред портите стоят и се зъбят два огромни котарака. Изплашил се той, но после размислил: „И без това вълците ще ме изядат в гората, по-добре да ме разкъсат тук котараците“. И спокойно пристъпил напред. Но котараците престанали да се зъбят, хич и не помисляли да го закачат, само се отърквали в краката му.

Глупака влязъл в двора, а насреща му излезли безброй котки и котараци. Чудо невиждано! Всички говорели на човешки език. Завели веднага момъка в двореца, а старото жълтогриво конче — в конюшната и се надпреварвали как да им угодят.

На сутринта Глупака се приготвил да продължил пътя си, но котките го заобиколили от всички страни и почнали да го молят да им погостува още малко. Момъкът казал, че ще им погостува на драго сърце, но му остават само още три дни. През това време той трябвало да намери по-хубава кърпа от тези, които умните му братя ще донесат. И разправил на котките всичко. Тогава една бяла котка казала:

— Ех, братко, това е дребна работа. Постой при нас още три дни, а после си тръгни — ще имаш и кърпа, и всичко, каквото желаш.

Прекарал Глупака царски тези три дни в котешкия дворец. Прислужниците го гощавали, грижели се за съня му и всички изпълнявали и най-малкото му желание.

На третия ден котараците впрегнали старото светлогриво конче в дъсчената каручка, а бялата котка дала на Глупака едно малко орехче и на сбогуване му казала:

— Тръгни си спокойно назад към къщи. Гледай само да не отваряш по пътя орехчето и всичко ще се нареди.

Седнал Глупака в каручката си и бързо полетял назад — само облак прах се вдигал след него.

А умните братя били вече в къщи и показвали на баща си какви хубави кърпи са му донесли. Кърпите и на двамата наистина били

хубави, но можело да бъдат и по-хубави. Пък и те самите, и конете им така измършавели, че просто не можеш да ги познаеш!

Влязъл Глупака в двора и старото светлогриво конче не вървяло, а сякаш танцувало, пък и самият той не изглеждал много изморен.

Баща му казал:

— Изглежда, синко, че добре си поживял на гости някъде, но скромнен подарък си донесъл!

Засмял се Глупака и отвърнал:

— И добре си поживях на гости, и разкошен подарък донесох!

Напипал в джоба си орехчето, което му дала бялата котка, чукнал го лекичко с пръст и веднага извадил такава хубава кърпа, че цялата стая светнала. Като видели това, умните братя се втрещили. А бащата казал:

— Е, деца, сами виждате, че той трябва да получи имението ми: донесъл е такава кърпа, че по-хубава на тоя свят няма!

Умните братя не възразили нищо: кърпата наистина била толкова хубава, че да ѝ се ненагледаш! Но не искали и да чуят Глупака да получи имението.

— Добре де, така да бъде — рекъл най-малкият син. — То имението си е мое, но щом искате, делете го, както знаете, а на мен оставете само старото конче и дъсчената каручка.

Дни и ноци наред се карали умните братя, но все не могли да поделят имението.

— То трябва да бъде мое! — викал единият.

— Не, мое! — не се съгласявал вторият.

Баща им се опитвал да ги помири, но нищо не излизало. И ето че веднъж викнал той пак и тримата си сина и им рекъл:

— Този, който получи имението, трябва и без това да се ожени. Тръгвайте на път, потърсете и донесете сватбени премени за избраниците си. Който донесе най-хубавите дрехи, той ще получи имението.

Умните братя пак взели най-добрите коне и повечко пари и тръгнали през различни врати. А Глупака пет пари не давал. Баща му го попитал:

— Синко, а ти не искаш ли да си опиташ късмета?

Момъкът му отговорил като първия път:

— Нека търсят по-големите ми братя, аз няма защо и да търся!

Бащата нищо не можел да му отговори.

Минало време и когато останали четири дни до уречения ден, Глупака впрегнал старото светлогриво конче в дъсчената каручка и заминал през трета врата.

И, горкият, пак не знаел накъде да върви. Но решил, че щом старото му конче излязло по-умно от него първия път, нека и сега го закара където иска. Като отпуснал юздите, кончето припнало с всичка сила, а Глупака само гледал да не изхвъркне от каручката! И привечер те пак пристигнали през същия котешки дворец.

На портата, както и първия път, стояли и се зъбели два огромни котарака. Но Глупака вече никак не се плашел, скочил от каручката — и право в двореца.

Притекли се отново безброй големи и малки котки и посрещнали най-малкият син като цар. Него завели в двореца, а старото светлогриво конче закарали в конюшните.

На сутринта Глупака се приготвил да продължи пътя си, но котките го наобиколили и почнали да го молят да им погостува още малко. Глупака казал, че ще остане при тях на драго сърце, но му останали само три дни. През това време трябва да намери сватбени дрехи, по-хубави от тези, които братята му донесат. И разправил на котките всичко. Тогава бялата котка му казала:

— Ех, братко, това е дребна работа. Остани ни на гости още три дни, а после си тръгни — ще имаш всичко, което пожелаеш!

Като чул тези думи, Глупака останал на гости в двореца още три дни.

На третия ден вечерта котараците впрегнали старото светлогриво конче в дъсчената каручка, а бялата котка дала на Глупака една малка кутийка и му казала на сбогуване:

— Тръгни спокойно назад към къщи. Гледай само да не отваряш по пътя кутийката и всичко ще бъде наред.

Седнал момъкът в каручката си и бързо полетял назад, само облак прах се вдигал след него.

А умните братя били вече в къщи и показвали на баща си какви хубави сватбени дрехи са донесли. Погледнал старецът: дрехите й на двамата били наистина хубави, но имало на света и по-хубави. А те самите и конете им така измършавели — просто да не ги познаеш!

В това време Глупака се втурнал в двора с каручката си така бързо, че портите се разлюлели. Погледнал го баща му и рекъл:

— Изглежда, синко, че добре си поживял на гости някъде, но да видим какъв подарък си донесъл!

Момъкът се засмял и отговорил:

— И добре прекарах на гости, и разкошен подарък донесох! — и отворил кутийката си.

Гледа бащата, гледат двамата умни братя и не могат да повярват на очите си: Глупака извадил от кутийката такава хубава сватбена премяна, каквито няма и царската дъщеря.

И бащата пак рекъл на умните си синове:

— Е, деца, сами виждате, че имението се пада на най-малкия ви брат. Донесъл е такива сватбени дрехи, че по-хубави от тях няма на света!

Умните братя не се препирали: дрехите наистина били толкова хубави, че да им се ненагледаш! Но не искали и да чуят Глупака да получи имението.

А момъкът и този път не се разсърдил.

— То имението си е мое — рекъл той, — но щом искате, делете си го, както знаете, а на мене оставете само старото светлогриво конче и дъсчената каручка.

Но и този път умните братя не могли да се спогодят.

— Имението трябва да бъде мое! — викал единият.

— Не, мое — настоявал другият.

Слушал ги, слушал ги баща им, без да казва нищо, но си мислел: дано пък сами стигнат до съгласие умните му синове. Само че какво излязло — работата стигнала едва ли не до бой. Извикал ги бащата пак тримата и рекъл:

— Било, що било досега, но занаяпред тъй няма да върви! Тръгвайте на път и нека всеки от вас да си намери жена. На когото жената е най-хубава, той ще наследи имението.

Щом бащата решил така, синовете щат не щат тръгнали да си търсят жени. Умните братя взели пак най-добрите коне и повечко пари и излезли през различни врати. А Глупака, както и преди, пет пари не давал. Времето минавало, а той не мърдал от къщи. Баща му смятал, че отдавна вече и той трябвало да тръгне, но момъкът нехаел. Веднъж старецът не се стърпял и го попитал:

— Синко, а ти не искаш ли да си опиташ късмета?

Глупака само се засмял и отговорил:

— Нека по-големите ми братя търсят, аз лесно ще намеря!

Бащата нищо не могъл да му отвърне. И пак четири дни преди уречения ден момъкът впрегнал старото си светлогриво конче в дъсчената каруца и препуснал през трета врата.

„Накъде да поема сега? — рекъл на ума си най-малкият син. — Кърпа и сватбени дрехи котките ми дадоха, но могат ли да ми намерят и хубавица за жена?“ И тъй мислил, и инак — нищо не могъл да измисли. Най-после решил: „Щом светлогривото ми конче и двата пъти излезе по-умно от мене, нека и сега върви, накъдето си поиска!“ А кончето се затичало още по-бързо от преди по познатата пътечка право към котешкия дворец.

Спряло пред двореца. През портите, както по-рано, стояли и се зъбели два огромни котарака. Глупака помислил: „Щом моето светлогриво конче ме доведе тук, няма как, ще трябва да остана“. И влязъл в двореца.

Стекли се пак от всички страни котките и го посрещнали като цар, а светлогривото конче завели в конюшната. Тази вечер момъкът обиколил целия дворец, надникнал във всичките му ъгълчета, за да провери няма ли поне един човек и наистина ли само котки живеят в двореца. Но колкото и да търсил, не намерил никого.

Натъжил се горкият момък и на сутринта се накарал да заминава. Но котките го наобиколили от всички страни и го заразпитвали защо е тъй угрижен. Глупака им разказал болката си: братята му сигурно отдавна са си намерили хубави жени, а той още и през плет не е видял своята. Чуло това бялата котка и рекла:

— Е, това е дребна работа. Постои на гости при нас още три дни, после си тръгни — ще имаш най-хубавата жена и всичко, което си пожелаеш!

Щом е така, Глупака се съгласил да погостува и останал при котките още три дни. А те му угаждали като на цар.

На третия ден вечерта дошло време да си тръгва, а котките не го пускали, карали го да остане още една нощ: не бивало да води годеницата си нощем през такава гъста гора. Съгласил се най-сетне момъкът и останал още една нощ.

Голям страх брал той през тази нощ. Легнал си вечерта да спи както предните две вечери. Но ето че към полунощ вятърът завил някак странно. Виел той, бучал в кулата, а после изведнъж по целия дворец профучал такъв вихър, че земята затреперила и всички врати и прозорци се разтворили. Изплашил се до смърт Глупака и изтичал при котките да ги попита какво се е случило. Но що да види! В двореца всички котки се превърнали в хора, а бялата котка се превърнала в такава хубава принцеса, каквато не можеш намери през девет земи в десета!

Спуснала се към момъка прекрасната принцеса и го нарекла свой мил годеник. През това време конярите впрегнали в каляската десет коня. Впрегнали пред тях старото светлогриво конче и Глупака с принцесата полетели към къщи така, че дърветата по пътя се свеждали чак до земята. А когато наближили имението, стълбовете на портата изхвърчали надалеч.

Щом видели прекрасната принцеса, жените на умните братя се втурнали да бягат от дома. Когато Глупака въвел годеницата си вътре, цялата стая грейнала. Бащата още веднага казал, че оставя имението си на Глупака, а умните синове поискал да изгони. Но Глупака взел от бащиния си имот само старото светлогриво конче и дъсчената каручка — всичко останало разделил по равно между двамата си братя.

Върнали се Глупака и принцесата обратно в двореца и вдигнали весела сватба. Поканили на сватбата си гости от всички краища на земята.

И аз бях поканен. Реших, че на царска сватба не бива да си облечен как да е, затова си купих каручка от бели краваи, коне от баници, обувки от моркови, стъклени дрехи, маслен калпак и книжен чадър. Пристигнах на сватбата благополучно и всичко видях, всичко чух. Ядохме, пихме и се веселихме, колкото ни душа иска. На сватбата беше и бащата на Глупака, и умните му братя с жените си. Имаше много познати девойки и принцеси, но друга такава хубавица като годеницата на Глупака нямаше.

На сватбата чух, че дворецът, където сега живее Глупака с прекрасната принцеса, и по-рано е бил царски дворец. Но зли магьосници превърнали всичките му обитатели в котки и направили следното заклинание: чак когато някой човек дойде три пъти подред в този дворец и всеки път остава на гости по три дни и три нощи, тогава

котките отново ще се превърнат в хора и дворецът ще приеме предишния си вид. Глупака постъпил точно така, затова освободил прекрасната принцеса и слугите ѝ от магията. Ако не беше направил това, след дълги години магьосниците щели да погубят котките.

На тази сватба аз славно се повеселих. Но се върнах в къщи ни жив, ни умрял. Щом се отдалечих от царския дворец, нападна ме цяла глутница кучета. Нахвърлиха се върху каруцата ми от краваи и я излапаха. Виках за помощ, но напразно. Дотичаха някакви хлапета и прогониха кучетата, но пък изядоха конете ми от баници. Останах и без каруца, и без коне. Тръгнах пеш, но така далеко не се стига! По пътя рукна дъжд и съсипа книжния ми чадър. След дъжда изгря слънчице и разтопи масления ми калпак. Ами сега?

Тръгнах да вървя по-нататък гологлав. И пак щях да стигна някак в къщи, ако с това се бяха свършили всичките ми беди. Но край един чифлик ме връхлетяха едни проклети кози и захрупаха морковените ми обувки. Останах само със стъклените си дрехи. Но злото не идва само! Духна силен вятър, събори ме върху един голям камък и дрехите ми станаха на парченца. Останах на пътя гол-голеничък.

Срам ме беше да вървя така, затова се вмъкнах в една плевня и се скрих в един вързоп лен. Може би и до ден-днешен щях да си лежа там, ако за беда някъде наблизо не бяха дошли на лов слугите на същия цар Глупак, на чиято сватба бях. Стреляха, стреляха и останаха без куршуми. Тогава един от тях нахълта в плевнята и взе да ме пъха в дулото на пушката си. Развиках се да не стреля, защото току-виж ме убил, но — късно! Пушката изгърмя и ме запрати далеч зад гори и блата. Чак след около седмица се свестих тук. Тази сватба обърка целия ми живот. Ето какви работи се случват понякога със сватбарите!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.